

PERSBERICHT

Amsterdam, 17 november 2014

Stichting HIV Monitoring meldt dat Nederland bijna voldoet aan 2 van de 3 nieuwe UNAIDS hiv therapiedoelstellingen

Het gezamenlijke programma van de Verenigde Naties voor hiv/aids (UNAIDS) heeft recentelijk nieuwe ambitieuze doelstellingen geformuleerd om de mondiale hiv-epidemie in te dammen: tegen 2020 is 90% van alle mensen met hiv op de hoogte van hun hiv-status; 90% van alle mensen bij wie een hiv-infectie is vastgesteld worden daarvoor behandeld; en bij 90% van alle mensen die behandeld worden is de virusinfectie onderdrukt. De nieuwe cijfers voor Nederland uit het Monitoring Report 2014 van Stichting HIV Monitoring laten zien dat Nederland de laatste twee van de drie UNAIDS 2020 doelstellingen dicht genaderd is.

Van de ongeveer 19.000 mensen met hiv die volgens de registratie van Stichting HIV Monitoring ooit in zorg zijn gekomen, en van wie bekend is dat zij in leven zijn en niet naar het buitenland verhuisd zijn, wordt 84% met antiretrovirale middelen behandeld. Van de 17.750 patiënten van wie bekend is dat zij momenteel in zorg zijn bij één van de 27 hiv-behandelcentra in Nederland, wordt meer dan 90% behandeld en meer dan 90% van deze rond de 16.000 patiënten op behandeling heeft een onmeetbaar lage hoeveelheid hiv in het bloed.

De resterende doelstelling, namelijk dat 90% van de hiv-geïnfecteerde mensen op de hoogte zijn van hun hiv-status, is in Nederland nog niet bereikt.

UNAIDS schat dat Nederland tussen de 20.000 en 34.000 mensen met hiv telt. Uitgaande van een totaal aantal van naar schatting 25.000 mensen, geven de door Stichting HIV Monitoring gepubliceerde cijfers aan dat 76% van alle hiv-geïnfecteerde personen in Nederland op de hoogte is van hun hiv-status. Het resterende kwart van de mensen met hiv in Nederland is zeer waarschijnlijk niet op de hoogte van hun infectie en daarom ook niet in zorg.

Deze groep van nog niet gediagnosticeerde mensen wordt geacht in belangrijke mate bij te dragen aan het in stand houden van de hiv-epidemie in Nederland: in 2013 werd wederom bij meer dan 1.000 patiënten voor het eerst een hiv-infectie vastgesteld. Het grootste deel (71%) van deze patiënten betrof mannen die seks hebben met mannen, terwijl 23% hoogstwaarschijnlijk de infectie heeft opgelopen via heteroseksueel contact.

Het voldoen aan de eerste van de nieuwe 90-90-90 UNAIDS-doelstellingen vergt een gezamenlijke inspanning van alle betrokken partijen. De aanpak zou dienen te bestaan uit een combinatie van innovatieve manieren om meer wijdverbreid en vaker op hiv te testen, de diagnose eerder te stellen en eerder te behandelen; daarnaast uit het onderzoeken van de toepassing in de praktijk van biomedische preventiestrategieën, zoals pre- en post-expositie profylaxe, en het ontwikkelen van betere methodes om het aantal mensen met hiv te schatten. Bovendien zal het nodig zijn om duidelijk naar zowel de belangrijkste risicogroepen als naar de relevante zorgverleners te communiceren over het belang en de voordelen van een dergelijke aanpak. Het **HIV Transmissie Eliminatie Amsterdam** (H-

TEAM) programma, dat in Amsterdam ontwikkeld wordt door een nieuw gevormd interdisciplinair consortium van betrokken instanties, waaronder SHM, de publieke gezondheidszorg, academische en maatschappelijke instellingen, de patiëntenvereniging en de farmaceutische industrie, is een voorbeeld van een dergelijke aanpak.

Nieuwe hepatitis C-medicijnen werken mogelijk preventief tegen de transmissie van hepatitis C in patiënten met hiv co-infectie

Van de 1.187 patiënten met hepatitis C (HCV)/hiv co-infectie van wie bekend is dat zij in zorg zijn bij één van de Nederlandse hiv-behandelcentra, bestaat voor in totaal 907 (76%) patiënten nog behoefte aan een behandeling waarmee zij kunnen genezen van hun HCV-infectie. HCV kan bij deze patiënten sneller leiden tot een ernstige leveraandoening en leverkanker dan bij patiënten zonder hiv-infectie. Seksuele transmissie draagt in Nederland belangrijk bij aan het aantal nieuwe HCV infecties bij hiv-geïnficeerde mannen die seks hebben met mannen (MSM). Daarentegen komt deze wijze van transmissie nauwelijks voor bij MSM zonder hiv.

Er wordt met spanning uitgekeken naar de op korte termijn beschikbare en beter verdraagbare, geheel uit pillen bestaande combinaties van medicijnen tegen HCV, waarmee een genezingspercentage van meer dan 90% kan worden bereikt. De eerste van deze medicijnen, sofosbuvir, is kort geleden in Nederland beschikbaar gesteld voor de groep patiënten met chronische hepatitis C-infectie en gevorderde leverschade die het meest dringend behandeling nodig hebben. De beschikbaarheid van een aantal andere nieuwe anti-HCV-medicijnen volgt waarschijnlijk binnenkort.

Het toestaan van het gebruik van deze zeer effectieve combinatietherapieën bij alle hiv-geïnficeerde patiënten met HCV is van groot belang, niet alleen om de individuele gezondheid van patiënten te waarborgen, maar ook omdat het in belangrijke mate zou kunnen bijdragen aan het voorkómen van verdere verspreiding van HCV.

Noot voor de redactie, niet voor publicatie:

De belangrijkste resultaten uit het SHM Monitoring Report 2014 zullen worden gepresenteerd tijdens het jaarlijkse congres over hiv pathogenese, epidemiologie, preventie en behandeling (8th Netherlands Conference on HIV Pathogenesis, Epidemiology, Prevention and Treatment, www.nchiv.org), op 18 november in het Koninklijk Instituut voor de Tropen in Amsterdam.

Het volledige SHM Monitoring Report 2014 en een Nederlandse samenvatting zijn vanaf 18 november beschikbaar via de website, www-hiv-monitoring.nl, of bij shm-communicatie@amc.uva.nl.

Een PDF van het Monitoring Report is beschikbaar voor pers en kan worden opgevraagd bij Arie Bos, bosmediaproducties@kpnmail.nl, tel 06 25037057.

Voor meer informatie en/of belangstelling om NCHIV 2014 bij te wonen: Arie Bos, bosmediaproducties@kpnmail.nl, tel 06 25037057.

Stichting HIV Monitoring (SHM) levert een bijdrage aan de ontwikkeling van kennis over hiv en het beloop van zowel de behandelde als de onbehandelde infectie met hiv. Hiertoe werkt de stichting aan activiteiten zoals het verzamelen en bewerken van data en stelt zij deze data beschikbaar aan onderzoekers.

Bijlage: achtergrondinformatie

Hiv in Nederland: een overzicht

Tabel 1: Geregistreerde hiv-patiënten in Nederland

Medio jaar	Totaal ooit geregistreerde patiënten (incl. sterfte en loss to follow-up)	Patiënten momenteel in zorg (met of zonder behandeling)
2007	13.264	10.095
2008	14.960	11.349
2009	16.129	12.405
2010	17.327	13.035
2011	18.735	14.610
2012	19.985	16.169
2013	21.157	17.006
2014	22.311	17.750

Tabel 2: Jaarlijks aantal nieuwe hiv-diagnoses bij volwassenen

Jaar	MSM	Hetero- seksueel**	IDU***	Anders/ onbekend	Totaal
2007	758	357	12	64	1.191
2008	832	349	7	62	1.250
2009	751	323	6	58	1.138
2010	742	323	5	51	1.121
2011	724	283	3	68	1.078
2012*	695	284	7	50	1.036
2013*	726	234	3	63	1.026

* Prognoses op basis van de huidige stand van de registratie van nieuwe hiv diagnoses

** Hieronder vallen mannen en vrouwen

*** Intraveneuze drugsgebruikers (*Injecting Drug Users*).

Monitoring Report 2014

Deze informatie is afgeleid uit het SHM Monitoring Report 2014. Het rapport en begeleidende Nederlandse samenvatting kunnen vanaf dinsdag 18 november worden gedownload vanaf de website van SHM: www.hiv-monitoring.nl. Hard-copy versies van het rapport zijn op te vragen via shm-communicatie@amc.uva.nl.

Over Stichting HIV Monitoring

Stichting HIV Monitoring (SHM) levert een belangrijke en noodzakelijke bijdrage aan de zorg voor mensen met hiv in Nederland. Door middel van het verzamelen en bewerken van anonieme data van hiv-patiënten uit het hele land draagt SHM's monitoringsonderzoek structureel bij aan de kennis van hiv en stelt het behandelend artsen in staat om de zorg voor hun patiënten continu te verbeteren. Als onderdeel van deze aanpak monitort SHM niet alleen traditionele hiv-geassocieerde uitkomsten zoals AIDS, maar ook comorbiditeiten en co-infecties waaronder met name hepatitis B en C co-infecties. Het jaarlijkse monitoringrapport van SHM geeft waardevolle input voor het ontwikkelen van hiv-zorg en preventiebeleid in Nederland en in de EU. Daarnaast levert SHM bijdragen aan wereldwijd onderzoek naar hiv. Onderzoeksresultaten van SHM en van anderen die data van SHM gebruiken worden met regelmaat gepresenteerd in medische tijdschriften en op (inter)nationale bijeenkomsten en conferenties. Dergelijke onderzoeken kunnen resulteren in tastbare inbreng in behandelrichtlijnen en –adviezen gericht op medische professionals en patiënten, overheid en de zorg in het algemeen.